

PRAVNI OKVIR

U pogledu oblasti koje obrađuje deo Bele knjige koji se bavi pravnim okvirom generalno, u proteklom periodu nije bilo previše zakonodavnog pomaka. Ipak, važno je spomenuti da su, kada je uopšteno govoreći u pitanju zakonodavni napredak, doneti bitni novi zakoni, kojima se detaljnije bave druge oblasti koje pokriva Bela knjiga. Ovde pre svega treba imati u vidu set propisa iz oblasti rada – izmenjeni su Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu tako da su uvedeni novi (savremeniji) koncepti vezani za bezbednost na radu. Dalje, izmenama Zakona o strancima i Zakona o zapošljavanju stranaca rasterećen je državni aparat uvođenjem elektronske procedure prijave stranaca. Mora se spomenuti i paket važnih zakona u oblasti nepokretnosti (kao što su izmene Zakona o planiranju i izgradnji kojim su ukinute konverzije sa naknadom i uvođenje niza novih zahteva u vezi sa zelenom agendom).

Kada se priča o novitetima, potrebno je spomenuti uvođenje elektronskog osnivanja privrednih društava pri Agenciji za privredne registre, što predstavlja pozitivan korak i olakšava ovaj proces novim investitorima. Takođe, navedeni proces osnivanja omogućava istovremenu elektronsku registraciju stvarnog vlasnika, što dodatno doprinosi efikasnosti ove proceduri (i generalno ubrzanju dolaska novih kompanija na srpsko tržište).

Bez obzira na spomenute promene, potrebno je da se u raznim dodatnim oblastima donesu novi zakoni, kao što je pre svega slučaj sa novim zakonom o zaštiti konkurencije. Naravno, u istom smislu, neophodno je i da se nastavi sa poboljšavanjem postojećih propisa, kao što su zakoni koji se bave zaštitom podataka o ličnosti, parničnim i stečajnim postupkom, deviznim poslovanjem, itd. S tim u vezi, važno je istaći i da je u prethodnom periodu bilo određenih zakonskih izmena koje nisu zapravo doprinele zaštiti investitora i pravnoj sigurnosti – dobar primer za to je jedna od izmena Zakona o privrednim društvima

(kao jednog od „glavnih i krovnih“ zakona) kojom se dovodi u pitanje pouzdanje u javni registar (APR) od strane investitora u slučaju kupovine kompanija tj. udela u kompanijama.

Generalno je potrebno napomenuti da se u Srbiji konstantno donose i menjaju zakoni kako bi se domaći regulatorni okvir harmonizovao sa EU regulatornim okvirom. Ipak, i pored toga, deluje da postoji veliki prostor za napredak i unapređenje kada je u pitanju sprovođenje (novih) zakonskih odredbi, na čemu će pravni odbor FIC-a, zajedno sa svim svojim partnerima, nastaviti da radi. U tom smislu, kao što je pravni odbor FIC-a isticao, neophodno je da:

- postoji uniformnija praksa srpskih sudova, kao i uopšteno veća efikasnost pravosuđa i regulatornih organa. Iako su uloženi određeni naponi, trajanje sudskih postupaka je i dalje jedan od najvećih problema u pogledu stvaranja povoljnije klime za investitore;
- se više radi i obezbede dodatna sredstva u pogledu usavršavanja organa i stvaranja adekvatnih mehanizama za sprovođenje zakona, imajući u vidu veliki broj novih i specifičnih oblasti koje su bitne u poslovnom okruženju (kao što je slučaj na primer sa pravom zaštite konkurencije ili zaštitom prava intelektualne svojine).
- se uloži više napora u edukaciju javnosti o zakonskim odredbama i dostupnim opcijama (primera radi, potrošače i potencijalne uzbunjivače);
- se omoguće praktičnije opcije za sprovođenje različitih zakonskih rešenja (kao što bi bio slučaj sa uvođenjem „stranih“ elektronskih potpisa, što bi u značajnoj meri olakšalo poslovanje u Srbiji).